

ערבות יהודית במבחן

קובץ תעודות בתוספת מבואות והערות, מבואות מאת דן מכמן, חוה אשכולי וגמן ורב שוורץ, בהוצאת אוניברסיטת בר אילן, עמ' 568

מבחר תעודות המעידות על יחסה של הציונות הדתית בארץ ישראל לנוכח השואה בשנים 1939-1945. 322 התעודות חושפות את הדרך שבה התמודדה הציונות הדתית עם שני הציוויים: גאולה הארץ מזה, והצלחת היהודים שחיו במדינות תחת שלטון הנאצים, מזה. מתוך התעודות מתברר כי הציונות הדתית הקדימה להבין את חשיבות מפעל העזרה החומרית ליהודי הגטאות.

הנה קטע מתוך דברים בעיתון "הצופה" שכתה הרב אלימלך נייפלד ביום 24.12.1939: "יישר חיילו של 'הצופה', שהיה הראשון בין העיתונים בארץ להגיב על האדישות של הציבור ביישוב בכלל והנהלת הסוכנות היהודית בפרט לגבי האסון והחורבן של יהדות פולין. אף אחד מהעיתונים בארץ לא עמד עד עכשיו באריכות על העמדה-לא-עמדה של היישוב והנהלת הסוכנות כלפי מה שמתהווה עכשיו ביהדות פולין. "הצופה" הגיב על כך אבל אין זה מספיק. על חורבן יהודי פולין צריך להתריע בלי הפסק עד שיבוא שינוי ביחס - יחס היישוב בארץ ויחס הסוכנות".